Биография

Мадвалиев Абдувахоб Патахович

Мадвалиев Абдувахоб Патахович 1947 йил 15 апрелда Фарғона вилоятининг Марғилон шаҳрида туғилди. 1970 йил Фарғона давлат педагогика институтини тамомлаган. Ва шу йили меҳнат фаолиятини ўрта мактаб дарс беришдан бошлаган. 1972-1991 йилларда Фанлар Академияси Тил ва адабиёт институти лаборанти, катта лаборанти, кичик илмий ходими, илмий ходими, катта илмий ходими бўлиб ишлаган. 1991-1998 йилларда Фанлар Академиясининг Тил ва адабиёт институти илмий котиби бўлиб ишлаган. 1998-2016 йилларда Фанлар академияси Тил ва адабиёт институти директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари, 2016-18 йилларда Фанлар академияси Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори институти етакчи илмий ходими ва 2018 йилдан бошлаб Фанлар академияси Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори институти бўлим мудири лавозимларида фаолият юритган.

Асарлари:

1976 Ижтимоий-сиёсий терминлар луғати (Олим Усмон таҳрири остида). – Тошкент: Фан. – 350 бет (О.Усмон, Ш.Ҳамидов, Э.Шоаҳмедов, В.Валиев, Н.Ҳабибуллаевлар билан ҳамкорликда).

1977 О фамильных терминах в узбекской химической терминологии// Исследования по литературоведению и языкознанию. Ташкент: Фан. С. 82-92.

1978 Ўзбек кимё терминологиясининг ривожланишида русча-интернационал сўзларнинг роли // Тилшунослик масалалари. – Тошкент: Фан. – Б. 146-153. Ўзбек кимё адабиётидаги гибрид терминлар ҳақида // Ўзбек тили ва адабиёти. – №5. – Б. 49-52.

1981 Ўзбек терминологияси бўйича библиографик кўрсаткич. – Тошкент: Фан. – 42 бет (Н.Маҳкамов, Ҳ.Шамсиддинов, Н.Қосимовлар билан ҳамкорликда).

1981 Ўзбек терминологиясида дублетлик масаласи // Ўзбек тили ва адабиёти. –№3. – Б. 20-24.

1983 Ўзбек химия терминологиясининг илк ривожланиш даври ҳақида (20–30-йиллар) // Ўзбек тили ва адабиёти. –№3.–Б. 15-19.

1984 Некоторые вопросы упорядочения узбекской химической терминологии // Вопросы тюркского языкознания. Материалы I межреспубликанской конференции молодых лингвистов–тюркологов. – Алма-Ата: Наука. – С. 80-86.

1986 Препозитив интернационал терминэлементлар ва уларнинг ўзбек тилида ифодаланиши // Ўзбек терминологиясида лексик вариантлар. – Тошкент: Фан. – Б. 7-19.
Русча-интернационал терминларни ўзбек тилида фонетик жиҳатдан ўзлаштиришнинг айрим хусусиятлари // Ўзбек терминологиясида лексик вариантлар. – Тошкент: Фан. – Б. 29-41.
Ўзбек химия терминологиясида дублетлик ва уни минимумга келтириш масаласи // Ўзбек терминологиясида лексик вариантлар. – Тошкент: Фан. – Б. 80-102.
Ўзбек химия терминологиясидаги нуқсонлар ва уларни тартибга солиш ҳақида // Ўзбек тили терминологияси ва унинг тараққиёт перспективалари. I Республика терминология конференцияси материаллари. – Тошкент: Фан. – Б. 68-70.

Асарлари:

Лексик-семантик усул билан термин ясалишига доир // Ўзбек тили терминологияси ва унинг тараққиёт перспективалари. I Республика терминология конференцияси материаллари. – Тошкент: Фан. – Б. 105-107 (Ҳ.Шамсиддинов билан ҳамкорликда).

Химия терминларининг семантик усул билан ясалиши // Ўзбек тили ва адабиёти. – №3. – Б. 52-56.

Узбекская химическая терминология и вопросы её нормализации: Автореф. дисс... канд.филол.наук. – Ташкент, 1986. – 23 стр.

1987

Ўзбек тили терминологик системаларида ҳар хил қўлланаётган терминлар. Химия терминлари // Ўзбек тили терминологияси. РМТК бюллетени. 1-чиқарув. – Тошкент: Фан. – Б. 23-30.

Место имён собственных в формировании химической терминологии // Ономастика Узбекистана. – Ташкент: Ўқитувчи. – С. 54-55.

1989

Русча-ўзбекча ҳарбий терминлар луғати. – Тошкент: Фан. – 63 бет (Э.Панасенко билан ҳамкорликда).

Ўзбек тилида иш юритиш. – Тошкент: ЎзСЭ Бош редакцияси. – 224 бет (Н.Маҳмудов, Н.Маҳкамов, М.Аминовлар билан ҳамкорликда).

1991

Қўшма терминлар ва уларни тартибга солиш масалалари // Ўзбек тили илмий-техникавий терминологияси ва уни тартибга солиш принциплари. – Тошкент: Фан. – Б. 47-66.

1992

Ўзбек тилида иш юритиш атамаларини тартибга солиш ҳақида // Ўзбек тили атамашунослиги. Ахборот. 5 – 6-чиқарув. – Тошкент: Фан. – Б. 40-43 (Н.Маҳкамов билан ҳамкорликда).

1994

Иш юритиш атамаларининг русча-ўзбекча қисқача луғати. – Тошкент: Фан. – 64 бет (Н.Маҳкамов, Э.Панасенко, И.Панасенко, Д.Жумабоевлар билан ҳамкорликда).

1995

Терминларни тартибга солишда терминэлементларнинг аҳамияти // Ўзбек шарқшунослигида илмий тил муаммолари. Илмий анжуман материаллари.– Тошкент: ТошДШИ нашр. – Б. 22-23 (Н.Маҳкамов билан ҳамкорликда).

Қисқача русча-ўзбекча-инглизча иш юритиш луғати. – Тошкент: Ўзбекистон. – 118 бет (Э.Д.Панасенко, М.А.Холл, Н.Маҳкамов, И.Ю.Панасенколар билан ҳамкорликда).

Асарлари:

2000

Иш юритиш. Амалий қўлланма. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 444 бет (М.Аминов, Н.Маҳкамов, Н.Маҳмудовлар билан ҳамкорликда).

2001

Навоий гулшанига саёҳат (тест саволлари тўплами). – Тошкент: ДТМ нашр. – 84 бет (Н.Маҳкамов ва Р.Баракаев билан ҳамкорликда).

2003

Иш юритиш. Амалий қўлланма. 2–нашр. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 448 бет (М.Аминов, Н.Маҳкамов, Н.Маҳмудовлар билан ҳамкорликда).
Кошғарий Маҳмуд // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд. – Б. 77-78.
Крачковский Игнатий Юлианович // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд. – Б. 84.
Курд тили // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд. – Б. 143.
Кушит тиллари // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд.–Б. 157.
Кхмер тили // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд. – Б. 160.
Кўчма маъно // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд. – Б. 198.
Лаос тили // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд. – Б. 226.
Лаҳжа // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд. – Б. 240-241.
Лексикография // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд, – Б. 249.
Лингвистик атласлар // Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 5-жилд. – Б. 278-279.

2006

Ўзбек тили. Университет ва институтларнинг русийзабон гуруҳлари учун дарслик, 1-қисм. – Тошкент, ТошДШИ нашри. – 180 бет (Ў.П.Лафасов ва А.Қ. Исмоилов билан ҳамкорликда).
Янги луғатлар яратиш – давр тақозоси // Ўзбек тили ва адабиёти. – №4. – Б. 16-21.
Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдли. 1-жилд (“Б”, “Г”, “Д” ҳарфлари). – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 680 бет (Э.Бегматов ва Э.Умаров билан ҳамкорликда).
Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдли. 2-жилд (“Ё”, “Ж”, “З” ҳарфлари). – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 672 бет (Э.Умаров билан ҳамкорликда).

Асарлари:

2007

Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдли. 3-жилд. (“П”, “С” ҳарфлари). – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 688 бет (З.Мираҳмедова ва Д.Худойберганова билан ҳамкорликда).

2008

Луғат ва луғат турлари хусусида // Ўзбек тили ва адабиёти. – №1. – Б. 60-64.

Ўзбек лексикографияси тарихидан (қўлёзма луғатлар) // Ўзбек тили ва адабиёти. – №2. – Б. 37-41.

Ўзбек лексикографияси тарихидан (босма луғатлар) // Ўзбек тили ва адабиёти. – №3. – Б. 31-36.

Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдли. 4-жилд (“Ц” ҳарфи). – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 608 бет.

Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдли. 5-жилд (“Э” ҳарфи). – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 592 бет (А.Ҳожиев билан ҳамкорликда).

Сўз ясовчи ва шакл ясовчи қўшимчаларнинг изоҳли-иллюстратив кўрсаткичи // Ўзбек тилининг изоҳли луғати, 5-жилд. – Б. 572-591. (Н.Маҳкамов билан ҳамкорликда).

Исҳоқхон Ибратнинг олти тилли луғати // Ўзбек тили ва адабиёти. – №4. – Б. 53-56.

Ўзбек тилида кимё терминлари ва уларнинг изоҳли луғатда берилиши // Ўзбек тили ва адабиёти. – №5. – Б. 53-62.

2009

Изоҳли луғатда терминларнинг лексикографик талқинига доир // Ўзбек тили ва адабиёти. – №1. – Б. 56-66.

Изоҳли луғатда халқаро терминэлементли сўз ва терминларга муносабат масаласи // Ўзбек тили ва адабиёти. – №2. – Б. 38-43.

Иш юритиш. Амалий қўлланма. 3-нашр. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 440 бет (М.Аминов, Н.Маҳкамов, Н.Маҳмудовлар билан ҳамкорликда).

Ўзбек тили изоҳли луғатларида сўзларга этимологик маълумот бериш масаласи // Ўзбек тили ва адабиёти. – №3. – Б. 35-43.

Ўзбек тиббиёт терминологиясининг соҳавий ва изоҳли луғатларда берилишига доир // Ўзбек тили ва адабиёти. – №4. – Б. 46-58.

2010

Этимологик маълумот – луғат мақоласининг таркибий қисми // Ўзбек тилшунослигининг долзарб муаммолари. Республика илмий-амалий анжумани материаллари. – Андижон. 2010. – Б. 42-43.

Форсча-ўзбекча ва ўзбекча-форсча луғатлар тузиш тарихи ва бу соҳадаги муаммоларга доир // Эроний тилларнинг лексикологияси. Мақолалар тўплами. – ТошДШИ, 2010. – Б. 97-110.

Асарлари:

Целлюлоза ва қоғоз технологияси: қисқача русча-ўзбекча изоҳли терминологик луғат. – Тошкент: Фан ва технология. – 92 бет. (М.Пиримқулов ва Ғ.Раҳмонбердиев билан ҳамкорликда).

Иш юритиш. Амалий қўлланма. 4-нашр. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 440 бет (М.Аминов, Н.Маҳкамов, Н.Маҳмудов билан ҳамкорликда).

2011

XX аср бошларидаги баъзи таълимий-дидактик луғатлар ҳақида // Ўзбек тилшунослигининг долзарб муаммолари. Республика илмий-амалий анжумани материаллари. – Андижон, 2011. – Б. 40-42.

Мустақиллик даврида ўзбек тилшунослиги тараққиёти // Ўзбек тили ва адабиёти. – №3. – Б. 3-11 (А.Нурмонов, Н.Маҳкамов билан ҳамкорликда).

Терминларнинг турли тип луғатларда берилишига доир // Хорижий сўз ва терминлардан фойдаланишда меъёр ва миллий-ассоциатив фикрлаш муаммолари. – Тошкент, 2011. – Б. 41-46.

Язык (узбекский) // Узбеки. Серия «Народы и культуры». – М.: Наука. 2011. – С. 24-29.

Ўзбек диалектал лексикографиясига қўшилган муносиб ҳисса // Ўзбек тили ва адабиёти. – №6. – Б. 120-124 (Э.Жабборов билан ҳамкорликда).

2012

Термин ва терминография хусусида / Ўзбек тилшунослигининг долзарб муаммолари. Республика илмий-амалий анжумани материаллари. – Андижон, 2012. – Б. 42-46.

Русча-ўзбекча луғатлар тузиш тарихидан // Ўзбек тилшунослигининг долзарб масалалари. Республика илмий-амалий анжумани материаллари. – №6. – Тошкент, 2012. – Б. 32-37.

Иш юритиш. Амалий қўлланма. Тузатилган ва тўлдирилган 5-нашри. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 456 бет (М.Аминов, Н.Маҳкамов, Н.Маҳмудовлар билан ҳамкорликда).

Ўзбек тилининг имло луғати. 85000 дан ортиқ сўз. – Тошкент: Akademnashr. – 520 бет. (Э.Бегматов билан ҳамкорликда).

2015

Пунктуация – фикрни ёзма мукаммал ифодалаш воситаси. “Ўзбек тили пунктуациясининг асосий қоидалари” лойиҳаси // Ўзбек тили ва адабиёти. – №1. – Б. 57-79 (Н.Маҳмудов ва Н.Маҳкамовлар билан ҳамкорликда).

Ўзбекча-русча луғатчилик: тарихи ва ҳозирги муаммолари // Ўзбек тили ва адабиёти. – №2. – Б. 23-34. (Ф.Мусаева билан ҳамкорликда).

Асарлари:

2016

Деҳқончилик сўзлари луғати // Ўзбек тили ва адабиёти. – №6. – Б. 124-127 (А.Собиров ва Э.Жабборовлар билан ҳамкорликда).

Иш юритиш. Амалий қўлланма. 8-нашр. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – 456 бет (М.Аминов, Н.Маҳкамов, Н.Маҳмудовлар билан ҳамкорликда).

Copyright © 2022
All Rights Reserved.